

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/51/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622202711
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6622202711.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členov senátu Mgr. Kataríny Katkovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti U., J., nar. XX.XX.XXXX a U., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti matky I. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X/X, I., právne zastúpené JUDr. Erikou Mochnackou, advokátkou, so sídlom T. G. Masaryka 14/A, Lučenec a otca T. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. P. XX, I., o zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 16P/47/2022-44 zo dňa 09.09.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 16P/47/2022-44 zo dňa 09.09.2022 **zrušuje a vraci** a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie vo veci starostlivosti súdu o maloletých rozhodol na návrh matky tak, že otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého XX, nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 40 Eur na sumu 70 Eur a maloletého U., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 40 Eur na sumu 70 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom 30.06.2022 (výrok I.). Zročné výživné za obdobie od 30.06.2022 do 09.09.2022 na obe maloleté deti v sume 139,68 Eur súd otcovi povolil splácať v 15 Eur-ových mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok II.). Rozhodnutím došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 9P/148/2012-42 zo dňa 14.12.2012 vo výroku o výživnom na maloletého C., nar. XX.XX.XXXX a Okresného súdu Lučenec č.k. 17P/62/2012-25 zo dňa 11.07.2012 vo výroku o výživnom na maloletého J., nar. XX.XX.XXXX (výrok III.). O trovách konania okresný súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok IV.).

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že matka sa domáhala zvýšenia výživného na obe maloleté deti. Návrh odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výživného uplynulo 10 rokov, došlo k rapídному nárastu výdavkov na maloletých. Maloletý J. navštevuje 6. ročník ZŠ a U. 3 ročník ZŠ. Výšku výživného na maloletého J.a žiadala zvýšiť zo sumy 40 Eur na sumu 150 Eur a na maloletého U.a zo sumy 40 Eur na sumu 120 Eur, minimálne navrhovala sumu 100 Eur na každé dieťa zvlášť.

3. Otec navrhol zvýšiť výživné na sumu 70 Eur na každé dieťa

4. Kolízny opatrovník výšku výživného navrhol určiť s prihliadnutím na odôvodnené pomery maloletých detí ako aj reálne príjmové možnosti povinného otca závislé od jeho zdravotného stavu.

5. Okresný súd na základe dokazovania zisťoval skutočný stav.

6. Z opatrovaneckého spisu okresný súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/48/2012-42 zo dňa 14.12.2012 bola určená vyživovacia povinnosť otca k maloletému U.ovi na sumu 40 Eur mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 17P/62/2012-25 zo dňa 11.07.2012 bola vyživovacia povinnosť otca k maloletému J.ovi určená v sume 40 Eur.

7. Vykonaným dokazovaním mal okresný súd preukázanú zmenu pomerov odôvodňujúcu zvýšenie výživného podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Maloleté deti v súčasnosti navštevujú základnú školu, čo má nesporne vplyv na zvýšené náklady matky s ich starostlivosťou, a to zabezpečením stravy, obuvi, ošatenia, školský potrieb. Zároveň u maloletých detí sú zvýšené výdavky v súvislosti so zubárom, ortopedickým pomôckami a cvičením. Na strane maloletých detí tak nastala podstatná zmena pomerov. Tá nastala však aj na strane matky, ktorej pribudla jedna vyživovacia povinnosť. Matka je v súčasnosti nezamestnaná, pôvodne bola na materskej dovolenke. Na strane otca tiež nastala zmena pomerov, keďže otec je aktuálne zamestnaný, pričom v čase poslednej úpravy bol nezamestnaný. Otcovi tiež pribudli tri vyživovacie povinnosti.

8. V súlade so zmenou pomerov na strane maloletých detí ako aj rodičov okresný súd preskúmal odôvodnené potreby maloletých detí a následne ich pomeriaval s možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi otca v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Prihliadol pritom na vyživovaciu povinnosť partnerov rodičov k ich vlastným maloletým deťom. Z nesporných skutočností okresný súd ustálil, že výdavky na maloletého U.a vyčíslené matkou predstavujú sumu 85 Eur, ďalšie výdavky na každé z maloletých detí predstavujú sumu 156,50 Eur mesačne, ďalšie ročné výdavky na každé maloleté dieťa predstavujú sumu 155 Eur. Samostatné výdavky na maloletého J.a (cvičenie na skoliózu) predstavujú sumu 8 Eur na jedno cvičenie. Ako neprimeraný výdavok považoval okresný súd sumu 30 Eur na lieky a 50 Eur na oblečenie pre každé dieťa, ako primeranú ju považoval v sume po 15 Eur a po 30 Eur mesačne na každé dieťa zvlášť.

9. Okresný súd zistil, že matka je nezamestnaná, poberá len prídavky na deti v sume 90 Eur, príjem jej manžela predstavuje sumu 1200 Eur mesačne. Vo vzťahu k výdavkom matky okresný súd prihliadol aj to, že na nákladoch sa má povinnosť podieľať aj jej manžel v rozsahu zabezpečovania vyživovacej povinnosti k maloletej dcére, svojej manželke ako aj sebe samému. Preto výdavky na domácnosť matky v sume 1046 Eur rozdelil na 5 osôb v domácnosti a vynásobil počtom maloletých detí, ku ktorým má otec v domácnosti matky vyživovaciu povinnosť, t. j. $1046 / 5 \times 2 = 418,40$ Eur. Okresný súd sa nestotožnil so správaním matky, ktorá je od marca 2021 nezamestnaná pri posudzovaní danej veci vychádzal z potencionálneho príjmu matky v sume minimálnej mzdy, ktorú by matka mohla dosahovať.

10. Náklady otca na domácnosť vrátane stravy, školských výdavkov na tri maloleté deti (s tým že u maloletej XXX sú zvýšené výdavky v sume 100 Eur mesačne) okresný súd zistil v sume 1209,54 Eur. Príjem otca predstavuje sumu 3,70 Eur na hodinu, pracuje ako živnostník. Príjem jeho manželky k 31.08.2022 predstavoval sumu 696 Eur netto mesačne. Predpokladaný príjem otca tak okresný súd ustálil na štandardnú pracovnú dobu 40 hodín týždenne v sume cca 600 Eur netto. Na strane otca okresný súd výdavky zistil v sume 604,77 Eur, výdavky otca pokrývajú jeho súčasný príjem 600 Eur netto.

11. S poukazom na okresným súdom zistené odôvodnené potreby maloletých detí, možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca okresný súd ustálil vyživovaciu povinnosť otca k maloletým deťom na sumu 70 Eur na každé dieťa zvlášť. Okresný súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca v rovnakej výške k obom maloletým deťom, nakoľko zistil zvýšené výdavky na mladšieho syna - maloletého U.a, čím došlo k vyrovnaniu výšky výživného na obe maloleté deti, pretože to zohľadňuje zvýšené výdavky matky spojené so starostlivosťou o maloletého U.a.

12. Počiatok vyživovacej povinnosti okresný súd určil ku dňu podania návrhu, t. j. dňa 30.06.2022, a preto rozhodol o zročnom výživnom.

13. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu.

14. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie matka maloletých v súlade s § 355 ods. 1 CSP, v lehote v súlade s § 362 CSP, a to z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných

dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolateľka navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že súd zvýši vyživovaciu povinnosť otca na maloleté deti, a to na maloletého J.a na sumu 150,- Eur a na maloletého U.a na sumu 120,- Eur. Otec sa okrem výživného v sume 40,- Eur nijakým spôsobom nepodieľa na výchove maloletých. Súd vôbec nezisťoval potencialitu príjmu otca, tiež ako bol otec v posledných rokoch zamestnaný, prečo dlhodobo pracoval na živnosť, ktorá nebola finančne pre neho efektívna ako ani pre jeho súčasnú manželku. Súd ustálil príjem otca na sumu 600,- Eur, pričom z potvrdenia Sociálnej poisťovne za posledných rok 7/2021 - 5/2022 vyplýva, že dosahoval vyšší príjem. Otcom uvádzaný príjem, nebol nepreukázaný, nezodpovedá novej potencialite príjmu, ktorý by mohol otec dosahovať.

Súd ustálil výdavky na jedno dieťa vo výške 209,20 Eur a výživné otca určil v sume 70,- Eur. Pokiaľ by bol výdavok na jedno maloleté dieťa v sume 209,20 Eur, matka okrem osobnej starostlivosti by bola zaviazaná aj výživným v sume 138,20 Eur, pričom sa o deti aj osobne stará. Z odôvodnenia rozsudku ani z vykonaného dokazovania nevyplýva, ako súd prišiel k určeniu výšky sumy 70,- Eur. Určené výživné vo výške 70,- Eur je nízke. Deti majú zdravotné problémy (skolióza chrbtice, ploché nohy, stomatologické problémy), ktoré zvyšujú výdavky.

Namietala súdom zistené výdavky otca v celkovej výške 604,77 Eur, otec používa vodu zo studne, a teda položka za vodu 40,- Eur je nesprávna, tiež výdavok 200,- Eur na školu pre deti je nejasný, nakoľko otec tvrdil, že platí 3 x 42,- Eur za obedy, 2 x 15,- Eur za družinu, 1 x 10,- Eur za družinu pre deti a pre maloletú Q. 16,- Eur klub, avšak len dve maloleté deti otca navštevujú školskú družinu. Namietala ďalšie výdavky v sume 50,- Eur na šampóny a krémy, keďže otec nepredložil lekárske potvrdenie, či uvedené krémy a šampóny nie sú preplácané cez zdravotnú poisťovňu, resp. indikované lekárom. Pokiaľ ide o dom v W. výdavky naň nemajú byť zahrnuté, nakoľko ide o výdavok manželky otca, nie jeho samého. Otec nepredložil doklady o platbách na deti, na stravu, družinu, pracovné zošity pre maloletú W..

Odvolateľka namietala, že okresný súd nezohľadnil výdavky, ktoré deťom platí nepravidelne, a to sú školské výlety, ZRPŠ, triedne fondy, školské potreby, ortopedická obuv, športové potreby a výdavky na mimoškolskú činnosť, plavecký a lyžiarsky výcvik. Nie je zrejmé, na základe čoho súd ustálil, že výdavky na oblečenie sú primerané len v sume 30,- Eur. Maloletý J. má 12 rokov, meria 170 cm a váži 70 kg, výdavky sú vysoké, deti stále rastú, preto musí kupovať veci často.

Zmena okolností na strane obidvoch rodičov spočívajúca v pribúdaní ďalších vyživovacích povinností, s čím sú spojené zvýšené náklady na maloleté deti, nemôže byť na ťarchu maloletého J.a a U.a. Táto skutočnosť má zaťažovať výhradne otca a matku novonarodených detí.

Tiež namietala, že okresný súd nezisťoval vôbec majetkové pomery otca, potencialitu príjmu otca, schopnosti a možnosti otca plniť si vyživovaciu povinnosť.

15. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť. Pokiaľ ide o jeho predošlé zamestnanie, bol zamestnaný vo firme Sloveperta, s.r.o., na dobu určitú od 01.07.2021 do 30.06.2022, pričom sa jednalo o zastupovanie počas PN. Jeho príjem činil 560,- Eur netto od 09.05.2022 do 17.08.2022. Od 18.08.2022 pracuje v spoločnosti Adient ako živnostník, kde odmena za hodinu činí 3,70 Eur. Spochybňuje výšku výdavkov uvedených matkou, súhlasí s tým, ako súd znížil potrebu vynakladania nákladov na maloleté deti. Matka je nezamestnaná od marca 2021, pričom nemá objektívny dôvod, ktorý by jej bránil zamestnať sa. Z dokladov predložených matkou vyplýva, že má príjem z jej činnosti, ktorej sa venovala pred marcom 2021. Maloleté deti iba osobitnú starostlivosť matky už nevyžadujú vzhľadom na ich vek, keďže dochádzajú do školy. Vzhľadom na jeho príjem, počet vyživovacích povinností a jeho zdravotný stav, nie je v súčasnosti v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu maloletých vyššou sumou ako určil súd. Určené výživné, vrátane prídavkov na dieťa vo výške 30,- Eur na každé dieťa zvlášť a matkina časť plnenia si vyživovacej povinnosti by mali postačovať na krytie aktuálnych potrieb detí. Otec poukázal na zaužívanú súdnu prax, podľa ktorej výživné hradí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť v rozsahu 20 - 30 % jeho čistého príjmu. Určené výživné by nemalo viesť k existenčným problémom povinného rodiča.

16. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca k jej odvolaniu zotrvala na dôvodoch odvolania. Poukázala na to, že z predložených listinných dôkazov otcom, z potvrdenia o príjme za september 2022 vyplýva, že jeho príjem bol 791,39 Eur, teda jeho aktuálny príjem je do 800,- Eur. Ona si zvyšuje kvalifikáciu za účelom zaradiť sa do pracovného procesu, zároveň predložila dôkazy na preukázanie nákladov na maloleté deti, plavecký výcvik, lyžiarsky výcvik, zakúpenie zimnej obuvi a oblečenia.

17. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozhodnúť v záujme maloletých detí.

18. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrníka uviedol, že zotráva na svojom vyjadrení k odvolaniu matky.

19. Žiadne iné vyjadrenia podané neboli.

20. V dôsledku podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. (ďalej len CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 65 až 67 zák. č. 161/2015 Z.z. (ďalej len CMP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1, pís. b), c) CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. Podľa § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

22. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

23. Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

24. Predmetom konania je nárok uplatnený navrhovateľkou - matkou maloletých voči otcovi maloletých na zvýšenie výživného. Navrhovateľka podala návrh na zvýšenie výživného dňa 30.06.2022. Naposledy bolo určené výživné na mal. deti rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 9P/148/2012-42 zo dňa 14.12.2012 vo výroku o výživnom na maloletého U.a, nar. C. a Okresného súdu Lučenec č.k. 17P/62/2012-25 zo dňa 11.07.2012 vo výroku o výživnom na maloletého J.a, nar. 22.05.2009, výživné bolo určené vo výške 40 Eur mesačne.

25. Odvolateľka v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci. Súd vôbec nezisťoval majetkové pomery otca ustálil príjem otca na sumu 600,- Eur pričom z potvrdenia Sociálnej poisťovne za posledných rok 7/2021 - 5/2022 vyplýva, že dosahoval vyšší príjem. Príjem otca nebol preukázaný, zistený súdom nezodpovedá novej potencialite príjmu, ktorý by mohol otec dosahovať. Namietala súdom zistené výdavky otca v celkovej výške 604,77 Eur. Otec používa vodu zo studne, a teda položka za vodu 40,- Eur je nesprávna, tiež výdavok 200,- Eur na školu pre deti je nejasný, namietala ďalšie výdavky otca. V odvolaní matka namietala, že okresný súd nezohľadnil výdavky, ktoré deťom ona platí nepravidelne, a to sú školské výlety, ZRPŠ, triedne fondy, školské potreby, ortopedická obuv, športové potreby a výdavky na mimoškolskú činnosť, plavecký a lyžiarsky výcvik. Nie je zrejmé, na základe čoho súd ustálil, že výdavky na oblečenie sú primerané len v sume 30,- Eur. Z odôvodnenia rozsudku ani z vykonaného dokazovania nevyplýva, ako súd prišiel k určeniu výšky výživného v sume 70,- Eur. Určené výživné vo výške 70,- Eur považuje za veľmi nízke. Deti majú zdravotné problémy (skolióza chrbtice, ploché nohy, stomatologické problémy), ktoré tiež zvyšujú výdavky.

26. Odvolací súd zdôrazňuje, že vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je v súlade s § 35, § 36 CMP súd povinný zistiť skutočný stav veci, je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

27. V súlade s § 78 ods.1 Zákona o rodine (ďalej len ZR) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

28. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že existuje relevantná zmena pomerov od poslednej úpravy, ktorá odôvodňuje zmenu pôvodného rozhodnutia o výške výživného na maloleté deti zo strany otca. Zmena sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v príslušnom spisovom materiáli vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu rozhodnutiu.

29. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny v pomeroch účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúcej úpravy, pričom potomok - dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Z odôvodnenia rozhodnutia teda okrem iných musí vyplývať porovnanie majetkových pomerov, ako aj schopností a možností osôb povinných výživou v čase poslednej úpravy ako aj v čase rozhodovania o zmene výživného.

30. V súlade s § 62 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, keď pri určení konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa (§ 75 ods. 1 ZR) ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 62 ods. 2 prvá veta ZR).

31. Schopnosti a možnosti rodičov maloletých súd zohľadňuje podľa všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti ich uplatnenia a podobne. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará. Je nesporné, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich primárnou povinnosťou a z tohto dôvodu má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, preto súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

32. Výživou dieťaťa sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa a potrieb, ktoré sú dôležité pre jeho výchovu a všestranný vývoj. Podstatnou náležitosťou rozsudku bude určenie miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch na dieťa bude podieľať každý z rodičov. Toto určenie závisí od zárobkových schopností a možností rodičov, majetkových pomerov, životnej úrovne, počtu iných vyživovacích povinností a ich výšky, plnenia vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o domácnosť, ktorej členom sú maloleté deti a plnenie si vyživovacej povinnosti aj vecnými plneniami (napr. platenie dovolenky, dary väčšej hodnoty).

33. Súd teda musí zistiť zmenu na strane maloletých a to porovnaním náklad na ich výchovu a starostlivosť, porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v príslušnom spisovom materiáli vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu rozhodnutiu. Súd zisťuje tieto náklady v rozsahu pravidelných aj nepravidelných nákladov a určí tak ich výšku.

34. Súd tiež musí porovnať zmenu pomerov na strane osôb povinných výživou mal. detí. Súd teda musí zistiť majetkové pomery osôb povinných výživou (vychádzajúc, napr. z listov vlastníctva, z výpisov z evidencie motorových vozidiel, výdavkov, príjmov - a to zistením aj čistého priemerného mesačného príjmu, vychádzajúc zo mzdy a ostatných príjmov s uvedením zamestnávateľa a druhu práce, za predchádzajúce obdobie spravidla 12 mesiacov, iné vyživovacie povinnosti a náklady na uspokojenie ich potrieb, zohľadniac aj vyživovaciu povinnosť inej osoby voči nim...), ako aj schopností a možností osôb povinných výživou v čase poslednej úpravy ako aj v čase rozhodovania o zmene výživného.

35. Pri určení schopností a možností osôb povinných výživou súd musí dôsledne skúmať predpoklady hypotézy ustanovenia § 78 ods. 1, § 75 ods. 1 zákona o rodine. Pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 ZR nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod..

36. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti u povinného rodiča, ktorého možnosti a schopnosti sú slabé, eventuálne objektívne obmedzené, súd vychádza z vyčíslenia celkových nákladov na maloleté dieťa, ktoré zabezpečujú jeho základné potreby, ako napr. strava, ošatenie, zdravotná starostlivosť, hygienické potreby, náklady súvisiace so školskou dochádzkou, prepravou a podobne. Len v tom prípade, ak to dovoľujú majetkové pomery rodičov, maloleté dieťa má nárok aj na ďalšie plnenia zo strany rodičov, napríklad náklady súvisiace s výletmi, s voľnočasovými aktivitami, s táborami a pod..

37. Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že námietka odvolateľky v odvolaní, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci je dôvodná. Súd vôbec nezisťoval majetkové pomery otca ani matky, tiež jednoznačne nezistil výšku nákladov potrebných na výchovu a výživu maloletých detí, ako aj výšku nákladov na ich základné potreby. Príjem otca okresný súd v spoločnosti Adient ustálil na sumu 600,- Eur, na základe tvrdenia otca. Okresný súd príjem otca nezisťoval vyžiadanim potvrdení od zamestnávateľov, zistením jeho čistého priemerného mesačného príjmu, vychádzajúc zo mzdy a ostatných príjmov s uvedením zamestnávateľa a druhu práce za predchádzajúce obdobie spravidla 12 mesiacov. Z obsahu spisu je pritom zrejmé, že otec bol

zamestnaný vo firme Sloveperta, s.r.o., na dobu určitú od 01.07.2021 do 30.06.2022, od 09.05.2022 do 17.08.2022 bol PN, od 18.08.2022 pracuje v spoločnosti Adient. Z obsahu dôkazov predložených otcom v odvolacom konaní vyplýva, že jeho čistý príjem zo zamestnania bol vyšší ako 600,- Eur mesačne (ako to zistil súd prvej inštancie). Súd prvej inštancie vôbec nezisťoval potencialitu príjmu otca, z hľadiska jeho veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti uplatnenia na trhu práce a podobne.

38. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil v súlade s § 389 od. 1 pís. b), c) CSP a v súlade s § 391 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Okresný súd v ďalšom konaní zistí k akej zmene pomerov došlo na strane každého z účastníkov konania, porovná zmenu pomerov, ustáli v akom rozsahu došlo k zmene pomerov od poslednej úpravy, v akom rozsahu vzrástli odôvodnené potreby maloletých (v odôvodnení rozhodnutia uvedie v akej výške boli zistené základné potreby a iné potreby), zistí schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov maloletých, potencialitu ich príjmu, z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti uplatnenia na trhu práce a podobne. Pre správne rozhodnutie bude potrebné súdom prvej inštancie doplniť dokazovanie aj zistením aktuálnych pomerov účastníkov. Odvolací súd zdôrazňuje, tak ako už uviedol vyššie, že pri určení výšky vyživovacej povinnosti u povinného rodiča, ktorého možnosti a schopnosti sú slabé, eventuálne objektívne obmedzené, súd vychádza z vyčíslenia celkových nákladov na maloleté dieťa, ktoré zabezpečujú jeho základné potreby, ako napr. strava, ošatenie, zdravotná starostlivosť, hygienické potreby, náklady súvisiace so školskou dochádzkou, prepravou a podobne. Len v tom prípade, ak to dovoľujú majetkové pomery rodičov, maloleté dieťa má nárok aj na ďalšie plnenia zo strany rodičov, napríklad náklady súvisiace s voľnočasovými aktivitami, s táborami a pod.. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uvedie, aký skutočný stav zistil a na základe akých úvah rozhodol o zmene výšky výživného na maloletého J.a a U.a.

39. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie v súlade s § 396 ods. 3 CSP rozhodne aj o náhrade trov konania.

40. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).